

ПРОБЛЕМА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬНО-ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

У статті розглянуто поняття “академічна доброчесність” у площині законодавчої бази. Узагальнення досліджуваного поняття та його змістових частин (плагіат, інтелектуальна власність) у межах державного законодавства та кодексів честі університетів дало змогу визначити форми, причини та методи запобігання й боротьби з академічною недоброчесністю.

Розкрито особливості організації науково-дослідницької роботи студентів на засадах академічної доброчесності. Доведено важливість створення умов для недопущення академічної нечесності в середовищі університетів та науково-професійній комунікації.

Ключові слова: академічна доброчесність, академічна недоброчесність, наукова комунікація, плагіат, самоплагіат, науковець, фахівець, наукове письмо, інтелектуальна власність.

Науково-дослідницька діяльність студентів як невіддільний складник професійної підготовки має бути організованою на засадах академічної доброчесності. Зазначена теза стає все більш актуальною для сучасних університетів в аспекті суспільного визнання та рейтингу професійного середовища щодо якості підготовки фахівців. Академічна доброчесність є традицією, що лежить в основі представлення наукових результатів країн демократичного світу. Україна як країна, що лише намагається увійти до спільноти розвинених держав, має дотримуватись загальноприйнятих демократичних традицій, серед яких однією із найважливіших є традиція верховенства права.

Взаємодіяльність суб’єктів освіти в університеті має бути також організована згідно з принципами доброчесності. Саме тому вважаємо доцільним проведення дослідження щодо особливостей діяльності студента та викладача у межах навчально-виховного та наукового процесів.

Поняття “академічна доброчесність” перш за все слід розглядати у площині законодавчої бази. Так, у “Законі про освіту” воно визначене як сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [7, ст. 42].

Поняття “академічна доброчесність” першими почали використовувати американські вчені [1, с. 93]. В англійській мові поширені синонімічні терміни, що загалом означають досліджуване поняття: “academic integrity”, “academic honesty”. Сучасні дослідники зауважують, що поняття честі формується у комунікації та діяльності (навчальній, професійній) [9, с. 2]. Зокрема, Д. Сопова стверджує, що у рамках практики формується система норм та принципів, які освоюють і розвивають індивіди в процесі діяльності [9, с. 81]. Отже, йдеться про етичні кодекси як сукупність норм і цінностей згідно з етикою чеснот, у межах якої “академічна чесність стає основоположним принципом діяльності в академічній практиці” [9, с. 81].

Сучасне суспільство подекуди актуалізує поняття доброчесності в аспекті боротьби із недоброчесністю, тобто усвідомлення нечесної поведінки членів суспільства спричиняє актуалізацію справедливості (більшою мірою у формі покарання), а значить, призводить до виникнення потреби у правилах доброчесності, що спрямовані допомогти визначати міру допустимого у взаємодіяльності. У Законі України “Про освіту” чітко визначено зміст академічної доброчесності суб’єктів освітнього процесу. Так, дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності [7, ст. 42].

Отже, вбачаємо досить високий ступінь інтересу науковців до проблеми академічної доброчесності. Однак особливості сучасної наукової комунікації (із тенденціями до світової інтеграції в інформатизованому суспільстві) актуалізують ризики порушення зазначених принципів серед членів університетської спільноти.

Постійна боротьба за рейтинговими показниками призвела до зміни акцентів у політиці сучасних університетів, що виявляється у поступовому усвідомленні необхідності відповідати високим стандартам світових вимог до якості освіти. При цьому увага спільноти звертається саме на репутацію університету у різних видах його діяльності, зокрема у науковій, де найбільшим чином актуалізуються ризики академічної нечесності.

Мета статті. Таким чином, мета статті – на основі аналізу проблеми академічної доброчесності в сучасному суспільно-освітньому середовищі визначити методи боротьби з недоброчесністю.

Найбільш узагальненим документом, що популяризує доброчесність у навчальному процесі вишу, можна вважати кодекс честі Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”, розроблений з урахуванням досвіду і зразків кращих університетів світу [4]. Заслугує уваги визначення у кодексі основних принципів доброчесності, призначенням яких є представлення змісту моралі очікуваної поведінки всіх членів університетської громади:

- принцип законності, що виявляється у дотриманні приписів законів та стимуляції до цього інших;
- принцип взаємної довіри, який заохочує суб’єктів процесу до вільного обміну ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності можуть бути вкрадені, а репутація – підірваною;
- принцип чесності та порядності, що зобов’язує учасників процесу не висувати неправдивих тверджень у дослідженнях;
- принцип справедливості, який орієнтує членів громади на неупереджене ставлення один до одного, правильне й об’єктивне оцінювання результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності;
- принцип компетентності й професіоналізму, що спрямовує студентів і працівників університету до постійного виявлення найвищого рівня компетентності у роботі та навчанні, підвищення власного освітнього і наукового рівня як форми здійснення принципу “від освіти на все життя – до освіти протягом усього життя”;
- принцип відповідальності, що зобов’язує студентів і працівників університету усвідомлювати відповідальність за результати власної діяльності, виконувати взяті на себе зобов’язання. Бути відповідальним означає протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб;
- принцип партнерства і взаємодопомоги, який орієнтує суб’єктів навчально-освітнього процесу на суб’єкт-суб’єктну або партнерську взаємодію з метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів;
- принцип взаємоповаги, який зобов’язує студентів та викладачів поважати й цінувати різні, а іноді й протилежні думки та ідеї;
- принцип прозорості, що зумовлюється уникненням зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської громади, прозорістю й простотою всіх процедур освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності;
- принцип безпеки та добробуту громади, який зазначає, що будь-яка діяльність студентів і працівників університету не має створювати загрози життю, завдавати шкоди здоров’ю та майну будь-кого загалом та членів університетської громади зокрема [4].

Цінним у змісті зазначеного кодексу честі університету є також деталізація актів недоброчесної поведінки, яка є неприйнятною для членів університетської громади: плагіат, шахрайство, несанкціонована співпраця, участь у актах неправомірної винагороди (пропонування або отримання), використання особистих зв’язків з метою отримання переваг у оцінювальних або конкурсних процесах, дописування до списку авторства осіб, що не брали участі у створенні наукового або навчального продукту [4]. При цьому зауважено, що актами шахрайства є:

- фальсифікація або фабрикація інформації, наукових результатів та наступне використання їх в академічній роботі;
- підробка підписів в офіційних документах (заликових книжках, актах, звітах, угодах тощо);
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);
- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
- списування (реплікація) під час складання будь-якого виду підсумкового або поточного контролю;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності [4].

Окремим пунктом академічної недоброчесності визначено несанкціоновану співпрацю, яка виявляється в актах:

- надання допомоги для здійснення акту академічної нечесності – навмисна чи усвідомлена допомога або спроба допомоги іншому вчинити акт академічної нечесності;
- придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо) [4].

Аналіз цього документа виявляє підстави зауважувати про чітке усвідомлення члена університетської громади змісту виявлені академічної нечесності, а отже логічності набуває представлення міри відповідальності за порушення його норм доброчесних відносин студентами та викладачами. Однак у Кодексі зазначається, що порушення його норм “може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з університету, за поданням Комісії з питань етики та академічної чесності”. Отже, конкретних форм відповідальності за конкретні порушення доброчесності не представлено.

Про проблему відповідальності за академічну недоброчесність йдеться й у виступі В. Лунячека, який зауважує, що згідно з чинним Законом “Про освіту” (в аспекті академічної самостійності закладів вищої

освіти), “порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначаються правилами внутрішнього розпорядку закладів освіти. Тобто ми будемо мати таку кількість підходів, яка дорівнює кількості закладів освіти” [3, слайд 14]. При цьому в Кримінальному кодексі України представлено більш чіткі норми відповідальності за фабрикацію, обман, хабарництво. Наприклад, зловживання службовими повноваженнями, згідно зі ст. 364-1, карається штрафом від п’ятисот до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до двох років [5].

Термін “академічна доброчесність” набув поширення у сучасному науковому дискурсі внаслідок розвитку інформаційних джерел, що представлені у комп’ютерних мережах. Уважаємо, що саме досить легкий доступ до інформації у будь-якому її вигляді активізував проблему наукового плагіату, а удосконалення способів боротьби із цим явищем виявляє все більшою мірою витончені його види, що часто представлені у наукових текстах недоброчесних дослідників.

Зауважуючи про досить актуальну проблему наукового плагіату, все ж варто зупинитись і на інших видах академічної недоброчесності:

- заборонена допомога (одержання чи надання допомоги на іспиті, заліку, контрольній роботі, яка забороняється викладачем);
- використання підручників, посібників, довідкової літератури під час будь-якої з форм контролю, якщо це не передбачено її умовами;
- списування та передавання своєї роботи для списування іншим; передачу та одержання відповідей перед іспитом;
- використання підставної особи для відповіді, іспиту тощо; подання результатів групової роботи, якщо роботу замість групи виконала одна особа; подача як своєї роботи, написаної іншою особою;
- написання роботи на замовлення; підробка результатів дослідження;
- хабарництво.

У дослідженні В. Сацика до представлених видів академічної нечесності додається академічний саботаж (*sabotage*) – вчинення дослідником таких дій, які дають йому можливість отримати нелегітимну академічну вигоду, чи зменшити таку для інших членів академічної групи чи спільноти (наприклад, шляхом затягування процесу рецензування роботи автора для використання результатів у власних цілях, знищення певних даних стосовно інших дослідників-конкурентів) [8]. Зарубіжні дослідники зауважують ще й на професорській нечесності (*professorial misconduct*) – зловживання окремими представниками професорсько-викладацького складу своїми службовими обов’язками з метою примусу і тиску на колеги чи студентів [1].

Отже, слід визначити, що концепт “академічна доброчесність” (*Academic honesty*) у синонімії – академічна порядність (*Academic Integrity*) не може усвідомлюватись без зворотного негативного боку її змісту, представленого низкою суміжних понять: академічна нечесність (*Academic Dishonesty*) та академічне шахрайство (*Academic cheating*).

Однією з умов, що ефективно впливає на академічну доброчесність членів освітнього середовища, вважаємо формування компетенцій створювати академічні наукові тексти. Зазначену тезу підтверджено позитивною практикою впровадження в університетах курсів “Академічне письмо”, метою яких є ознайомлення слухачів із кращими та небажаними прийомами письма, надання їм можливості практики в рамках виконання певних завдань, позначення напрямів, в яких слухачі зможуть далі самовдосконалюватися після завершення курсу [6].

Тема академічної доброчесності нині широко обговорюється в суспільстві, отримуючи визнання її актуальності у межах різних спільнот: Постійної конференції міністрів освіти Ради Європи з управління та якості освіти в Гельсінкі, декларація якої у 2013 р. визначила створення Пан-Європейської платформи з питань етики, прозорості та чесності в галузі освіти (ETINED); Міжнародної Асоціації університетів та Magna Charta Observatory, що у 2012 р. схвалила Керівництво для інституційних Кодексів етики в галузі вищої освіти; Європейської культурної конвенції Ради Європи тощо.

Висновки та рекомендації вищезазначених зборів реалізуються у суспільно-наукових проектах: проєкті Сприяння академічній доброчесності в Україні (за підтримки Американської Ради з міжнародної освіти та Посольства США в Україні), проєкті “Академічна доброчесність: роль бібліотек” (Україна); польсько-українському проєкті “Інноваційний університет і лідерство” (2014–2016 рр.), американсько-українській програмі “Academic integrity in the U.S.” (2015 р.); соціологічному дослідженні “Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку”, проведеному з 25 грудня по 10 липня 2015 року Східноукраїнським Фондом соціальних досліджень спільно з Інститутом соціально-гуманітарних досліджень Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та інші.

В аспекті актуальності проблеми академічної доброчесності для суспільства в цілому слід звернути увагу на численні суспільно-наукові проєкти, що реалізуються у межах різних наукових заходів, опитувань, навчальних процесів у закладах освіти різного типу (від школи до університету).

Результати виявлення проблеми академічної нечесності серед студентів та старшокласників спричинили цікавість до думки щодо зазначеної проблеми серед представників наукової спільноти. Опитування викладачів, аспірантів та молодих учених, проведене у межах зазначених закладів вищої освіти, визначило, що у

практиці наукової діяльності вони зіштовхувались із такими проявами наукової недоброчесності: фальшування результатів роботи; посилання на джерела, що не використовувались у роботі; неправомірні відношення з експертами наукового дослідження (винагорода за те, що експерти не читають роботу); виконання робіт на замовлення; дописування співавторів, почасти тих, що посідають адміністративні посади, у наукові тексти. Крім того, внаслідок ажіотажу, пов'язаного з уведенням нових правил присудження вчених звань (складання іспиту з іноземної мови, друк статей у збірниках праць, включених у міжнародні бази Scopus та Web of Science), науковці все частіше вдаються до фальшування зазначених позицій: складання іспитів за допомогою підставної особи та "організація співавторства" статей у зазначених наукових журналах.

Отже, маємо визнати, що проблема академічної недоброчесності набуває актуальності не лише в межах доведення до свідомості студентів моральних правил взаємодіяльності, але й виявляє досить витончені способи обійти мораль і закон досвідченими науковцями. Уважаємо, що піддрунтам такої ситуації є не лише низькі моральні якості частини наукового суспільства, але й невиправдано жорстка політика держави щодо кар'єрного ліфта для науковців. Зокрема, слід зазначити, що володіння іноземною мовою для науковця має розглядатись не в аспекті підтвердження конкретного рівня, а з позиції його компетенції опрацьовувати наукові тексти, видані іноземною мовою, здійснювати наукову комунікацію тощо, тобто у практичному застосуванні.

Реалізація зазначених проектів дає змогу не лише акцентувати увагу суспільства та науковців на основних проблемах, пов'язаних із академічною недоброчесністю, але й досягти конкретних результатів у боротьбі із виявленнями цього ганебного явища. Зокрема, у межах проекту "Академічна доброчесність: роль бібліотек" науковими бібліотеками провідних університетів створено та поширено через інтернет-ресурси численну кількість презентацій за темою "Культура академічної доброчесності", де подані відомості про основні закони, що регулюють взаємини у науковому та навчальному середовищі; види плагіату та алгоритми його розпізнавання; обов'язки закладів вищої освіти щодо надання можливостей для перевірки текстів на плагіат; ознайомлення студентів з правилами цитування тощо.

Результатом реалізації проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (*Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP*) стала розробка та впровадження у низці університетів навчальних курсів "Наукового академічного письма" (Національний університет "Києво-Могилянська академія", Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна та інші), що дають змогу формувати академічну культуру студентів, призвичаюють їх до створення оригінальних наукових текстів, дають усвідомлення відповідальності за виявлення актів академічної недоброчесності.

Отже, аналіз поняття "академічна доброчесність" спричинив усвідомлення важливості організації діяльності науковця на основі свідомого наслідування принципів чесної наукової поведінки.

Узагальнення представленої дослідження поняття та його змістових частин (плагіат, інтелектуальна власність) у межах державного законодавства та кодексів честі університетів дало змогу визначити форми, причини та методи боротьби з його порушеннями.

Висновки. Отже, зважаючи на беззаперечну актуальність проблеми академічної доброчесності, зауважимо про важливість створення умов для недопущення академічної нечесності в середовищі університетів та науково-професійної комунікації.

Зазначене дає змогу зробити висновок про те, що основними способами формування доброчесної поведінки у студентів та науковців визначено створення й упровадження у навчальний процес університетів дисципліни "Академічне письмо" ("Наукове письмо") й популяризація академічних чеснот у діяльності молодих науковців через ознайомлення із практиками відповідальності за недоброчесну поведінку у науковій спільноті.

Використана література:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики"; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – Київ : Таксон, 2016. – 234 с.
2. Артемьева О.В. Теоретические основы этики добродетели // Философия и этика : сборник научных трудов / О.В. Артемьева. – Москва : Альфа-М., 2009. – С. 433–445.
3. Бахрушин В. Законодавче забезпечення академічної доброчесності в Україні / Презентація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.edu-trends.info/wp-content/uploads/2016/12/%D0%91%D0%B0%D1%85%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B8%D0%BD.ppt>
4. Кодекс честі національного технічного університету України "Київський політехнічний університет" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kpi.ua/files/honorcode.pdf>
5. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page12>
6. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>
7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
8. Сацк В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://education-ua.org.ua/articles/930-akademichna-dobrocheshnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>

9. Сопова Д. О. Феномен академічної чесності у контексті якості сучасної вищої освіти / Д. О. Сопова // Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. – 2017. – № 28. – С. 79–84 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Potip_2017_28_15
10. Siaputra I., Santosa D. Academic Integrity Campaign in Indonesia / in Tracey Bretag (ed.). Handbook of Academic Integrity. – 2016. – P. 75–86.

References:

1. Akademichna chesnist yak osnova staloho rozvytku universytetu [Academic honesty as the basis of sustainable university development] Mizhnarod. blahod. fond. "Mizhnarod. fond. doslidzh. osv. polityky". T. V. Finikova, A. Ye. Artiukhova (Eds.) Kyiv : Takson, 2016. 234 s. [in Ukrainian].
2. Artemeva O. V. (2009) Teoreticheskie osnovy etiki dobrodeteli [Theoretical foundations of the ethics of virtue]. // Filosofiya i etika : sbornik nauchnykh trudov. Moskva : Alfa-M. S. 433–445 [in Russian].
3. Bakhrushyn V. Zakonodavche zabezpechennia akademichnoi dobrochesnosti v Ukraini. Prezentatsiia [Legislative Support of Academic Integrity in Ukraine. Presentation] Mode of access : <http://www.edu-trends.info/wp-content/uploads/2016/12/%D0%91%D0%B0%D1%85%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B8%D0%BD.ppt> [in Ukrainian]
4. Kodeks chesti natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy "Kyivskiy politekhnichnyi universytet" [The Code of Honor of the National Technical University of Ukraine "Kyiv Polytechnic University"] Mode of access : <http://kpi.ua/files/honorcode.pdf> [in Ukrainian].
5. Kryminalnyi kodeks Ukrainy [Criminal code of Ukraine] Mode of access : <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page12> [in Ukrainian].
6. Metodychni rekomendatsii dlia zakladiv vyshchoi osvity z pidtrymky pryntsyviv akademichnoi dobrochesnosti [Methodical recommendations for institutions of higher education to support the principles of academic integrity] Mode of access : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf> [in Ukrainian]
7. Pro osvitu : Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 [On Education: The Law of Ukraine (2017, September 05)]. No 2145-19 Mode of access : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> [in Ukrainian]
8. Satsyk V. Akademichna dobrochesnist: mifichna kontseptsiiia chy diievyi instrument zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity [Academic Integrity: A Mythical Concept or An Effective Tool for Quality Assurance in Higher Education] Mode of access : <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti> [in Ukrainian].
9. Sopova D. O. (2017) Fenomen akademichnoi chesnosti u konteksti yakosti suchasnoi vyshchoi osvity [The phenomenon of academic honesty in the context of the quality of modern higher education]. Pedagogichna osvita: teoriia i praktyka. // Psykholohiia. Pedagogika. № 28. S. 79–84 Mode of access : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Potip_2017_28_15 [in Ukrainian].
10. Siaputra I., Santosa D. (2016). Academic Integrity Campaign in Indonesia / in Tracey Bretag (ed.). Handbook of Academic Integrity, S. 75–86 [in English].

Варва И. Н. Проблема академической добросовестности в современной общественно-образовательной среде

В статье рассмотрено понятие "академическая добросовестность" в рамках законодательной базы. Обобщение представлений исследуемого понятия и его содержательных частей (плагиат, интеллектуальная собственность) в рамках государственного законодательства и кодексов чести университетов позволило определить формы, причины и методы предотвращения академической недобросовестности.

Раскрыты особенности организации научно-исследовательской работы студентов на основе академической добросовестности. Доказана важность создания условий для недопущения академической недобросовестности в среде университетов и научно-профессиональной коммуникации.

Ключевые слова: академическая добросовестность, академическая недобросовестность, научная коммуникация, плагиат, самоплагиат, ученый, специалист, научное письмо, интеллектуальная собственность.

Varava I. M. The problem of academic honesty in the modern social and educational environment

The paper considers the concept of "academic honesty" within legislative framework. The generalization of the concept under investigation and its constituent parts (plagiarism, intellectual property) in the framework of government legislation and honour codes of universities provided the possibility to define the forms and causes of academic dishonesty and determine the measures to prevent or fight against such a phenomenon.

The peculiarities of students' research work organisation have been investigated with respect to the principles of academic integrity. The importance to create necessary conditions to prevent academic dishonesty in university environment and scientific and professional communication has been proved.

Key words: academic honesty, academic dishonesty, scientific communication, plagiarism, self-plagiarism, scholar, specialist, scientific writing, intellectual property.